

СПОРАЗУМ

ИЗМЕЂУ САВЕЗНЕ РЕПУБЛИКЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ И ЧЕШКЕ РЕПУБЛИКЕ О СОЦИЈАЛНОМ ОСИГУРАЊУ

Савезна Република Југославија и Чешка Република у жељи да уреде међусобне односе у области социјалног осигурања договориле су се о следећем:

ДЕО I

ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Дефиниције појмова

(1) У овом споразуму следећи појмови значе:

1. "правни прописи" - закони, подзаконски акти и други општи акти, који се односе на области социјалног осигурања из члана 2. став 1. овог споразума;

2. "надлежни органи":

а) у Савезној Републици Југославији - савезно министарство надлежно за правне прописе из члана 2. став 1. одредба под а) овог споразума;

б) у Чешкој Републици - министарство или други одговарајући орган надлежан за правне прописе из члана 2. став 1. одредба под б) овог споразума;

3. "носилац" - организација, односно орган надлежан за спровођење правних прописа из члана 2. став 1. овог споразума;

4. "надлежни носилац" - носилац код кога је лице осигурано у време подношења захтева за давање или од кога има или би имало право на давање када би боравило на територији државе уговорнице у којој је последњи пут било осигурано;

5. "осигураник" - лице које је осигурано или је било осигурано према правним прописима из члана 2. овог споразума;

6. "пребивалиште":

а) у Савезној Републици Југославији - место сталног борава;

б) у Чешкој Републици - стално или уобичајено место борава;

7. "боравиште" - место привременог борава;

8. "члан породице", "дете" - члан породице, односно дете према правним прописима оне државе уговорнице који се примењују;

9. "пензијски стаж" - стаж осигурања и са њим изједначена времена према правним прописима држава уговорница;

10. "давање" - давање у природи и новчано давање;

11. "давање у природи" - здравствене услуге и друга давања, осим новчаних;

12. "новчано давање" - пензија, материјално обезбеђење незапослених лица, накнада, додатак и друга новчана давања, укључујући њихове делове из јавних средстава, додатке, усклађивања, повећања и капиталне отпремнине;

(2) У овом споразуму остали појмови имају значење које им припада према правним прописима држава уговорница.

Члан 2.

Прописи на које се овај споразум односи

(1) Овај споразум се односи:

а) на југословенске правне прописе о:

1. здравственом осигурању, здравственој заштити и материнству;

2. пензијском и инвалидском осигурању;

3. осигурању за случај повреде на раду и професионалне болести;

4. новчаној накнади за случај незапослености;

5. дечјој заштити

б) на чешке правне прописе о:

1. здравственом осигурању;
2. здравственој заштити;
3. пензијском осигурању и о повећању пензија због неспособности;
4. запошљавању, у делу који се односи на материјално обезбеђење незапослених лица;
5. државним социјалним давањима, у делу који се односи на додатак на децу, опрему за новорођенче и погребнину.

(2) Овај споразум се односи на све правне прописе којима се обухватају, мењају или допуњују правни прописи из става 1. овог члана.

Члан 3.

Лица на која се овај споразум примењује

Овај споразум се примењује на:

- а) лица за која важе или су важили правни прописи једне или обе државе уговорнице;
- б) друга лица која права изводе од лица назначених под а).

Члан 4.

Једнаки третман

(1) Приликом примене правних прописа једне државе уговорнице, њени држављани су изједначени са држављанима друге државе уговорнице.

(2) Држављанима друге државе уговорнице са пребивалиштем на територији треће државе новчана давања се исплаћују под истим условима као и својим држављанима.

(3) Став 1. овог члана се не односи на:

1. правне прописе о учешћу осигураника и послодавца у органима носилаца и удружења;
2. одредбе о терету осигурања из међународних уговора закључених са трећим државама;
3. правне прописе о осигурању лица запослених у службеном представништву једне од држава уговорница у трећим државама или код чланова тог представништва, ако међународним уговором није другачије одређено.

Члан 5.

Изједначеност територија

(1) Новчана давања по прописима једне државе уговорнице, изузев давања за случај незапослености, не могу се умањити, ставити у стање мировања, одузети или запленили због тога што корисник има пребивалиште на територији друге државе уговорнице.

(2) Став 1. овог члана се односи и на признање права на давање.

(3) У случају када се корисник права оствареног према правним прописима једне државе уговорнице запосли, односно обавља делатност на територији друге државе уговорнице, сматра се да је запослен, односно да обавља делатност на територији прве државе уговорнице.

(4) Став 1. овог члана се не примењује на:

- а) у Савезној Републици Југославији - давања по основу преостале радне способности, најниже пензије и заштитног додатка и свих других давања која се остварују зависно од имовинског цензуса;
- б) у Чешкој Републици - остваривање права на пуну инвалидску пензију лицима која, због инвалидности настале пре навршења 18. године живота, нису испунила услове у погледу пензијског стажа.

ДЕО II

ПРИМЕНА ПРАВНИХ ПРОПИСА

Члан 6.

Општа одредба

Обавеза осигурања одређује се према правним прописима оне државе уговорнице на чијој територији лице обавља посао, ако одредбама чл. 7. и 8. овог споразума није другачије одређено.

Члан 7.

Посебне одредбе

(1) На запослене у државним и јавним службама, службене представнике и са њима изједначена лица упућене на територију друге државе уговорнице примењују се правни прописи државе уговорнице која их је упутила.

(2) Ако предузеће са седиштем на територији једне државе уговорнице упути запосленог на територију друге државе уговорнице, на њега се, до краја 24. календарског месеца од дана упућивања, односно до истека периода који је утврђен уговором по основу кога је запослени упућен, примењују правни прописи прве државе уговорнице, као да је запослен на њеној територији.

(3) Ако предузеће за ваздушни и копнени саобраћај са седиштем на територији једне државе уговорнице упути запосленог на територију друге државе уговорнице, примењују се правни прописи прве државе уговорнице, као да је запослен на њеној територији.

(4) Посада брода, као и друга лица запослена на броду, подлежу правним прописима оне државе уговорнице под чијом заставом брод плови.

Члан 8.

Дипломатска и конзуларна представништва

(1) На службенике у дипломатским и конзуларним представништвима и са њима изједначена лица примењују се правни прописи државе уговорнице која их је упутила.

(2) На запослене у дипломатским и конзуларним представништвима који нису службеници или са њима изједначена лица, као и на запослене као приватна кућна послуга код службеника ових представништава, упућене на територију друге државе уговорнице примењују се правни прописи државе уговорнице из које су упућени.

(3) На запослене из става 2. овог члана који нису упућени, примењују се правни прописи државе уговорнице на чијој су територији запослени. Запослени који су држављани друге државе уговорнице, могу се, у року од три месеца од дана запослења, одредити за примену правних прописа друге државе уговорнице.

Члан 9.

Изузеци

На заједнички захтев запосленог и његовог послодавца, надлежни органи две државе уговорнице, удоносно субјекти које они овласте, могу споразумно договорити изузетке од чл. 6. до 8. овог споразума при чему морају узети у обзир врсту и околности запослења.

ДЕО III

ПОСЕБНЕ ОДРЕДБЕ

Поглавље 1.

БОЛЕСТ И МАТЕРИНСТВО

Члан 10.

Сабирање стажа осигурања

Стаж осигурања навршен према правним прописима обе државе уговорнице се, ако је то потребно, сабира за стицање права на давање и за одређивање трајања тог давања, под условом да се периоди не поклапају.

Члан 11.

Давање у натури

(1) Лице које има право на давање према правним прописима једне државе уговорнице и чије стање за време боравка на територији друге државе уговорнице захтева хитно пружање неопходних услуга, има право на здравствене услуге од стране носиоца његовог боравишта, а на терет надлежног носиоца.

(2) Надлежни органи две државе уговорнице ће, посебним споразумом, ближе утврдити појам хитног пружања неопходних услуга из става 1. овог члана.

(3) Уз претходну сагласност надлежног носиоца лицу из става 1. овог члана са пребивалиштем, односно боравиштем на подручју друге државе уговорнице могу се пружити и здравствене услуге у већем обиму или превоз на територију прве државе уговорнице.

(4) За одобрење коришћења протеза, помагала и других давања у натури веће вредности, неопходна је сагласност надлежног носиоца, изузев када је пружање тих давања неодложно, јер би у противном били озбиљно угрожени живот или здравље лица из става 1. овог члана.

Члан 12.

Новчана давања

(1) У случајевима из члана 11. овог споразума новчана давања одобрава надлежни носилац према правним прописима које он примењује.

(2) Ако према правним прописима једне државе уговорнице износ новчаних давања зависи од броја чланова породице, надлежни носилац узима у обзир и чланове породице који имају пребивалиште на територији друге државе уговорнице.

Члан 13.

Корисници пензије

(1) На корисника пензије, остварене према правним прописима обе државе уговорнице, примењују се искључиво правни прописи оне државе уговорнице на чијој територији има пребивалиште.

(2) Приликом коришћења здравствене заштите на корисника пензије остварене према правним прописима само једне државе уговорнице, који има пребивалиште на територији друге државе уговорнице, примењују се правни прописи те државе уговорнице, као да је право на пензију остварено према њеним правним прописима, а на терет надлежног носиоца државе уговорнице према чијим правним прописима је остварено право на пензију и чији је корисник пензије осигураник.

(3) Корисник пензије из става 2. овог члана чије стање, за време боравка на територији државе уговорнице према чијим правним прописима је остварено право на пензију, захтева хитно пружање здравствених услуга има право на те услуге према правним прописима и на терет носиоца те државе уговорнице.

Члан 14.

Носиоци према пребивалишту или боравишту лица

У случају из члана 11. и члана 13. став 2. овог споразума давања одобрава:

а) у Савезној Републици Југославији - организациона јединица носиоца здравственог осигурања у републици;

б) у Чешкој Републици - један од завода за здравствено осигурање.

Члан 15.

Накнада трошкова

(1) Надлежни носилац надокнађује трошкове носиоцу који је, у складу са чланом 11. и чланом 13. став 2. овог споразума, пружио давање изузев административних трошкова.

(2) Обрачун трошкова из става 1. овог члана врши се по ценама прописаним за осигуранике носиоца који је пружио давања.

(3) Органи за везу двеју држава уговорница могу договорити да за све случајеве или за одређене групе случајева уместо појединачног обрачуна трошкова уведу паушална плаћања.

Поглавље 2.

СТАРОСТ, ИНВАЛИДНОСТ И СМРТ

Члан 16.

Сабирање пензијског стажа

(1) Ако је, према правним прописима једне државе уговорнице, стицање, очување или поновно признавање права на давање условљено навршењем пензијског стажа, носилац те државе уговорнице узима у обзир, ако је потребно, и пензијски стаж навршен према правним прописима друге државе уговорнице као да је навршен према његовим правним прописима, под условом да се периоди не поклапају.

(2) Осигуранику - држављанину једне државе уговорнице који, и поред примене става 1. овог члана, не испуњава услове за стицање права на давање, надлежни носилац узима у обзир и пензијски стаж навршен у трећој држави са којом обе државе уговорнице имају закључене споразуме о социјалном осигурању.

(3) Ако је, према правним прописима једне државе уговорнице, право на одређено давање условљено навршењем стажа у одређеном занимању, односно послу или у занимању за које постоји посебан систем, носилац те државе уговорнице узима у обзир и пензијски стаж који је, према правним прописима друге државе уговорнице, навршен у истом занимању, односно послу или у одговарајућем систему.

(4) Ако према правним прописима једне државе уговорнице време коришћења пензије продужава период у коме мора бити навршен пензијски стаж, тај период се продужава одговарајућим временом коришћења пензије остварене према правним прописима друге државе уговорнице.

Члан 17.

Пензијски стаж краћи од једне године

(1) Ако је укупан пензијски стаж, који се према правним прописима једне државе уговорнице узима у обзир за обрачунавање давања краћи од 12 месеци, не одобрава се право на давање, изузев у случају када, према тим правним прописима, постоји право на давање само по основу тог пензијског стажа.

(2) Пензијски стаж из става 1. овог члана по основу кога носилац једне државе уговорнице не одобрава давање, узима у обзир носилац друге државе уговорнице за стицање, очување и поновно признавање права на давање, као и одређивање његове висине, као да је тај стаж навршен према његовим правним прописима.

Члан 18.

Утврђивање новчаног давања

(1) Ако према правним прописима једне државе уговорнице постоји право на давање и без примене члана 16. овог споразума, надлежни носилац те државе уговорнице утврђује давање искључиво на основу пензијског стажа који се узима у обзир према тим правним прописима.

(2) Ако према правним прописима једне државе уговорнице постоји право на давање само уз примену члана 16. овог споразума, надлежни носилац те државе уговорнице утврђује давање на тај начин што:

1. прво, обрачунава износ давања, који би припадао да је укупан пензијски стаж, који се узима у обзир за обрачун давања, навршен по његовим правним прописима, а највише до пуне висине давања и

2. на основу тако обрачунатог износа, утврђује износ давања сразмеран односу између пензијског стажа навршеног искључиво по његовим правним прописима и укупног пензијског стажа, који се узима у обзир за обрачун давања.

(3) При утврђивању основа за обрачун давања из ст. 1. и 2. овог члана, надлежни чешки носилац искључује пензијски стаж навршен према југословенским правним прописима.

(4) Приликом примене става 2. овог члана надлежни чешки носилац аналогно утврђује и сразмеран износ повећања пензија због неспособности.

Члан 19.

Умањење, укидање и обустава исплате давања

Лица на која се овај споразум примењује, која истовремено користе давања остварена према правним прописима обе државе уговорнице, не подлежу њиховим правним прописима о умањењу, укидању или обустави исплате давања у случају њиховог истовременог коришћења.

Поглавље 3.

ПОМОЋ ЗА СЛУЧАЈ СМРТИ

Члан 20.

Погребнина

Ако право на погребнину постоји према правним прописима обе државе уговорнице, примењују се искључиво правни прописи оне државе уговорнице на чијој територији је умрло лице имало пребивалиште.

Поглавље 4.

ПОВРЕДЕ НА РАДУ И ПРОФЕСИОНАЛНЕ БОЛЕСТИ

Члан 21.

Давање у натури

(1) Лице које по основу повреде на раду или професионалне болести има право на здравствене услуге према правним прописима једне државе уговорнице прима те услуге од носиоца на територији друге државе уговорнице, према правним прописима које тај носилац примењује, као да је код њега осигурано, а на терет надлежног носиоца. За коришћење протеза, помагала и других здравствених услуга веће вредности, примењује се одредба члана 11. став 4. овог споразума.

(2) У случајевима из става 1. овог члана здравствене услуге одобрава:

а) у Савезној Републици Југославији - организациона јединица носиоца здравственог осигурања у републици;

б) у Чешкој Републици - један од завода за здравствено осигурање.

(3) На накнаду трошкова насталих према ставу 1. овог члана примењују се одредбе члана 15. овог споразума.

Члан 22.

Професионалне болести

(1) Ако је одобрење давања за случај професионалне болести, према правним прописима једне државе уговорнице, условљено тиме да је болест први пут лекарски утврђена на територији те државе уговорнице, сматра се да је тај услов испуњен ако је та болест први пут утврђена на територији друге државе уговорнице.

(2) Ако је одобрење давања за случај професионалне болести, према правним прописима једне државе уговорнице, условљено тиме да је обављање делатности која може да изазове ту болест, трајало одређено време, надлежни носилац те државе уговорнице, ако је потребно, узима у обзир и време обављања такве делатности у складу са правним прописима друге државе уговорнице.

Члан 23.

Новчана давања

(1) Новчано давање за случај повреде на раду или професионалне болести одобрава, према својим правним прописима, носилац оне државе уговорнице на чијој територији је настала повреда на раду, односно последњи пут обављана делатност која може да изазове ту професионалну болест.

(2) Ако лице, које је по основу професионалне болести примало или прима новчано давање на терет носица једне државе уговорнице, због погоршања болести проузрокованог обављањем делатности која, према правним прописима друге државе уговорнице, може да изазове професионалну болест, поднесе захтев за давање носиоцу друге државе уговорнице, носилац прве државе уговорнице и даље сноси трошкове давања, без обзира на погоршање, према својим правним прописима. Носилац друге државе уговорнице одобрава давање у висини разлике између давања које припада наконд погоршања и давања које би, по основу наступања те болести, припадало према његовим правним прописима.

Поглавље 5.

НЕЗАПОСЛЕНОСТ

Члан 24.

Сабирање стажа осигурања

(1) Стаж осигурања, навршен према правним прописима једне државе уговорнице, узима се у обзир за право на давање у случају незапослености према правним прописима друге државе уговорнице, ако је незапослено лице у држави уговорници у којој остварује право на давање у последњих дванаест месеци пре подношења захтева за то давање било осигурано по основу запослења укупно најмање 26 недеља.

(2) Услов минималног периода запослења од 26 недеља не односи се на незапослена лица чије је запослење било предвиђено на дужи рок, али је окончано, без њихове кривице, пре навршених 26 недеља или која имају пребивалиште на територији државе уговорнице у којој подносе захтев за давање.

Члан 25.

Трајање примања накнаде

Трајање примања накнаде се смањује за период за који је незапослено лице у другој држави уговорници у току последњих 12 месеци пре дана подношења захтева примало новчану накнаду за случај незапослености.

Поглавље 6.

ДОДАТАК НА ДЕЦУ

Члан 26.

Утврђивање давања

Ако право на додатак за децу постоји према правним прописима обе државе уговорнице, примењују се искључиво правни прописи оне државе уговорнице на чијој територији дете има пребивалиште.

ДЕО IV

РАЗНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 27.

Административне мере и органи за везу

Надлежни органи држава уговорница ће:

- а) утврдити административне мере за спровођење овог споразума и
- б) одредити органе за везу, у циљу ефикаснијег спровођења овог споразума и једноставног и брзог повезивања носилаца обе државе уговорнице.

Члан 28.

Обавезе органа, правна и административна помоћ

(1) Надлежни органи и органи за везу две државе уговорнице обавештаваће се међусобно:

а) о свим предузетим мерама за спровођење овог споразума;

б) о свим променама њихових правних прописа у вези са применом овог споразума;

(2) У примени овог споразума органи и носиоци држава уговорница ће узајамно пружити бесплатну службену помоћ.

(3) Органи и носиоци држава уговорница могу, у примени овог споразума, непосредно међусобно ступати у везу, као и са заинтересованим лицима или њиховим пуномоћницима.

(4) Органи и носиоци једне државе уговорнице не смеју одбити захтеве и друге поднеске због тога што су сачињени на службеном језику друге државе уговорнице.

(5) Лекарске прегледе који се обављају искључиво због примене правних прописа једне државе уговорнице, а односе се на лица која на територији друге државе уговорнице имају пребивалиште или боравиште, обавиће на захтев надлежног носиоца и на његов терет, носилац према пребивалишту или боравишту. Лекарске прегледе који се обављају због примене правних прописа обе државе уговорнице обавља на свој терет носилац према пребивалишту тог лица.

Члан 29.

Ослобађање од такси и надова

(1) Ослобађање или смањење такси предвиђено прописима једне државе уговорнице за писмене поднеске или документа која се прилажу због примене њених правних прописа, односи се и на одговарајуће писмене поднеске и документа који се прилажу због примене овог споразума или правних прописа друге државе уговорнице.

(2) Исправе, документа и писмени поднесци било које врсте, који се прилажу приликом примене овог споразума, не подлежу надовери.

Члан 30.

Подношење писмених докумената

(1) Захтеви, изјаве или правна средства која се у примени овог споразума или правних прописа једне државе уговорнице поднета органу, носиоцу или некој другој надлежној установи једне државе уговорнице, сматрају се захтевима, изјавама или правним средствима поднетим органу, носиоцу или некој другој надлежној установи друге државе уговорнице.

(2) Захтев за давање, поднет према правним прописима једне државе уговорнице, сматра се захтевом за одговарајуће давање према правним прописима друге државе уговорнице, изузев ако подносилац захтева изричито захтева да се одложи утврђивање права на давање у случају старости према правним прописима једне од држава уговорница.

(3) Захтеви, изјаве или правна средства, која применом правних прописа једне државе уговорнице треба поднети органу, носиоцу или некој другој надлежној установи те државе уговорнице, могу се у истом року поднети одговарајућем органу, носиоцу или некој другој установи друге државе уговорнице.

(4) У случајевима из ст. 1. до 3. овог члана наведене институције, без одлагања, достављају захтеве, изјаве или правна средства одговарајућим институцијама друге државе уговорнице непосредно или посредством органа за везу.

Члан 31.

Платни промет

Надлежни носилац врши исплату новчаних давања и накнада предвиђених овим споразумом у другу државу уговорницу у својој националној или другој конвертибилној валути.

Члан 32.

Извршни поступак

(1) Извршне одлуке судова, као и извршна решења и докази о заосталим плаћањима (исправе) надлежних органа или носилаца једне државе уговорнице о доприносима и другим потраживањима из социјалног осигурања признају се у другој држави уговорници.

(2) Признавање се може одбити само ако је у супротности са јавним поретком државе уговорнице у којој треба да се призна одлука или исправа.

(3) Извршне одлуке и исправе признате у складу са ставом 1. овог члана извршавају се у другој држави уговорници. Извршни поступак се спроводи према правним прописима који се примењују за извршење одговарајућих одлука или исправа државе уговорнице на чијој територији треба да се спроведе извршење. Одлуке и исправе морају садржати потврду о њиховој извршности (клаузула о извршењу).

Члан 33.

Обрачун аконтација

(1) Носилац једне државе уговорнице који је исплаћивао аконтацију давања може задржати исплату заостатака одговарајућег давања које се односи на исти период, а на које постоји право према правним прописима друге државе уговорнице.

(2) Ако је носилац једне државе уговорнице у периоду за који је носилац друге државе уговорнице накнадно одобрио одговарајуће давање, исплаћивао веће давање од припадајућег, износ који прелази то давање до висине припадајућих заостатака сматра се аконтацијом у смислу става 1.

(3) Ако је носилац социјалне помоћи једне државе уговорнице одобрио социјалну помоћ у периоду за који је, накнадно, према правним прописима друге државе уговорнице признато право на новчана давања, надлежни носилац друге државе уговорнице, на захтев и за рачун носиоца социјалне помоћи прве државе уговорнице, задржава заостатке који се односе на исти период, до висине исплаћене социјалне помоћи, као да се ради о исплаћеној социјалној помоћи носиоца друге државе уговорнице.

Члан 34.

Накнада штете

(1) Ако лице које према правним прописима једне државе уговорнице прима давње за штету која је настала на територији друге државе уговорнице и има према њеним правним прописима право на накнаду штете од трећег лица, тада право на ту накнаду прелази на носиоца прве државе уговорнице према његовим правним прописима.

(2) Ако је право на накнаду штете у вези са истоверним давањима, по основу истог случаја штете, пренето, у складу са ставом 1. овог члана, носиоцима обе државе уговорнице, треће лице може исплатити накнаду штете, са ослобађајућим дејством, једном или другом носиоцу. Носиоци ће намирити своја потраживања по овом основу сразмерно давањима која исплаћују.

Члан 35.

Решавање спорова

Спорове поводом тумачења и примене овог споразума решаваће надлежни органи држава уговорница.

ДЕО V

ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 36.

Прелазне одредбе

(1) Овај споразум не утврђује право на давања за период пре његовог ступања на снагу.

(2) За утврђивање права на давања према овом споразуму узима се у обзир и пензијски стаж који је према правним прописима држава уговорница остварен пре његовог ступања на снагу.

(3) Овај споразум важи и за осигуране случајеве који су настали пре његовог ступања на снагу, ако права нису намирена капитализацијом.

(4) Давања утврђена пре ступања на снагу овог споразума неће се поново утврђивати.

Члан 37.

Ступање на снагу

(1) Овај споразум подлеже потврђивању.

(2) Овај споразум ступа на снагу првог дана другог месеца по истеку месеца у коме су размењени инструменти о потврђивању.

(3) Ступањем на снагу овог споразума, у односима између Савезне Републике Југославије и Чешке Републике престаје да важи:

а) Конвенција о сарадњи у области социјалне политике између Федеративне Народне Републике Југославије и Чехословачке Републике, потписана у Београду, 22. маја 1957. године и

б) Конвенција о социјалном осигурању између Федеративне Народне Републике Југославије и Чехословачке Републике, потписана у Београду, 22. маја 1957. године.

Члан 38.

Престанак важења

(1) Овај споразум се закључује на неодређено време. Свака држава уговорница га може отказати дипломатским путем, у писменој форми, уручењем саопштења о отказивању другој држави уговорници, најкасније три месеца пре истека текуће календарске године, при чему споразум престаје да важи 31. децембра те године.

(2) Права стечена по одредбама овог споразума остају очувана у случају његовог отказивања.

У потврду овога опуномоћеници су потписали овај споразум и ставили печат.

Сачињено у Београду, дана 17. јануара 2002. у два оригинала сваки на српском и чешком језику, при чему су оба текста подједнако аутентична.

За Савезну Републику Југославију
Драгиша Пешић, с. р.

За Чешку Републику
Милош Земан, с. р.